

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ШЕМОРДАНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422050, Республика Татарстан,
Сабинский район,
с. Шемордан, ул. Лермонтова, 2
тел. (84362) 2-27-05

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ШӘМӨРДӨН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422050, Татарстан Республикасы,
Саба районы,
Шәмәрдән авылы Лермонтов урамы,
2 йорт
тел. (84362) 2-27-05

e-mail: Shmd.Sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

26.01.2026

№ 14-п

Саба муниципаль районы
Шәмәрдән авыл җирлегә территориясендә
2026-2030 елларга кече һәм урта
эшмәкәрләргә ярдәм итү
программасын кабул итү турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегә территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, " Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегә башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Шәмәрдән авыл җирлегә буенча 2026-2030 елларга кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү программасын кабул итәргә (Программа кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөптәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегенең рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/rus/shemordan> җирлекнең мәгълүмати стендларында.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Шәмәрдән авыл җирлегә башлыгы:

А.К.Валиев

Программа Паспорты

Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегенә буенча 2026-2030 елларга кече
һәм урта эшқуарлыкка ярдәм күрсәтү буенча чаралар планы расланды.

Программаның исеме	Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегенә буенча 2026-2030 елларга кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү программасы»
Программаның заказчысы	ТР Саба муниципалҗ районы Шәмәрдән авылы башкарма комитеты
Программаны эшләүче	ТР Саба муниципалҗ районы Шәмәрдән авылы башкарма комитеты
Программаның нигезе	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон», «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында " 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»
Программаның максатлары	- Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегенә буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү исәбенә хәл и
Программаның мәсәләләре	1. Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлегенә буенча кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлык дәрәҗәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3.Кече һәм урта эшқуарлыкның инвестицион активлыгын арттыру. 4.Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5.Минималь хезмәт хақы дәрәҗәсен минималь куллану бюджеты бәясеннән дә ким булмаган күләмдә тәэмин итү; 6.Бизнес-хакимият коммуникацияләре системасын үстерү-җәмгыять; 7.Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның баланслы икътисади сәясәтен исәпкә алып, кече бизнес өлкәсенә эшкә урнаштырмаган халыкны җәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8.Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен арттыру.

Программаның финанслау күлөме	2026-2030 елларда программаны финанслауның гомуми күлөме җирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум: 2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге Советының чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә программаны финанслау күлөме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчәк.
-------------------------------	--

Программаның бүлекләре:

1. Шәмәрдән авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәләлегенә көтелгән бәя.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекләр төрләре.
5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр.
6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
7. 2026-2030 елларга Шәмәрдән авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

1. Кече һәм урта эшкуарлык торышына Анализ.
Шәмәрдән авыл җирлеге

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели::

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мәстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык җәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;
кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;
халыкның төп массасының иқтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм җитештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Моның белән бәйле рәвештә Саба районында Шәмәрдән авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Өлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта

эшкуарлыкны үстерү турында»2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнде.

2026 елның 1 гыйнварына кече эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ п/п	Наименование показателей	Единицы измерения	2024г. отчет	2025 г. отчет
1	Шәмәрдән авыл җирлегә буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	бер.	61	62
2	Шулар арасынан: Авыл хужалыгы Сөүдә һәм җәмәгать туклануы	бер. бер.	3 58	3 59
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	103	97
	Кече предприятиеләр	бер.		
	Юридик зат булмаган физик затлар	бер.	103	97
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	кеше	286	293
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше		
	Сөүдә һәм җәмәгать туклануы	кеше	286	293

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеге нигезләү

Хәзерге вакытта Саба муниципаль районының Шәмәрдән авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек шактый ныклы позициядә булса да, кайбер проблемалар һаман да хәл ителмәгән булып кала бирә.

Җирлеккә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фонында үз финанс чараларың җитмәве;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмат җиткермәү, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;;

- шәһәрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечлекләргә кытлык.

Эшкуарлык эшчәнлегә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларының югары социаль җаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формада түләү, мәҗбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү););

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген алып бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнең шактый үсеше фонында житештерүнең житәрлек дәрәжәдә булмавы).

Шәмәрдән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементлар һәм кооперацияне жайга салу, шулай ук эшмәкәрләрдә күмәк ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирерчәк.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2026-2030 елларда программаны финанслауның гомуми күләме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәрчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум:

2026 ел-0,500 мең сум;
2027 ел-0,000 мең сум;
2028 ел-0,000 мең сум;
2029 ел-0,000 мең сум;
2030 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл жирлеге Советының чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә программаны финанслау күләме фаразланган характерда булчак һәм төгәлләштереләрчәк.

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәя

Программа Саба муниципаль районының Шәмәрдән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәрчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабиллекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече һәм урта эшкуарлыкның тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүне стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит формалаштыру.;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләрчә хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгын арттыру.

5 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.

Авил халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнөлдөрелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- Транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе;

6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

- 1.Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.
- 3.Шәмәрдән авыл жирлегендә эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру.
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Шәмәрдән авыл жирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл башкарма комитеты
Программаның үтөлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл жирлеге Советы

8. Шәмөрдөн авыл жирилеге буенча 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумнардa	Үтәү срогы
1	2	3	4	5	6
1. Эшкүарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)					
1	Яшьләрне эшкүарлыкка җәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән уку, мөглүмәти тәзмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	финансларсыз		2026-2030 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү.					
1	Шәмөрдөн авыл жирилеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дөүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дөүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	финансларсыз		2026-2030 еллар
2	Шәмөрдөн авыл жирилеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатында, Курсабаш авыл жирилеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын жири кишәрлекләре һәм	Авыл жирилеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатларында кече һәм урта жирилеге предприяиеләрне кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәзмин итү, районда үткәрелә торган	финансларсыз		2026-2030 еллар

	торак булмаган биналар белән тәзмин итүдә булышлык итү	тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру			
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтияжларны тәзмин итү өчен һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтияжларны тәзмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	0		2026-2030 еллар
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мөглүмәти-консультацион ярдәм күрсәтү					
1	Районда уздырылучы кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү һәм ярдәм итү өлкәсендә уздырылучы чаралар турында мөглүмәт биреп бару	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдыңгы тәҗрибәләрен жәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Жирле бюджет	2026 - 0,500 2027 - 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2030 – 0,000	2026-2030 еллар
4. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру					
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшмәкәрлеккә үстерүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенен иң яхшы субъектлары эшенең алдыңгы тәҗрибәсен тарату, Шәмәрдән авыл жирлегенен социаль-иқтисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	финансларсыз		2026-2030 еллар
Барлығы				0,500	